

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 20.3.2007
COM(2007) 124 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI CĂTRE PARLAMENTUL
EUROPEAN**

50 DE ANI DE LA TRATATUL EURATOM

{SEC(2007) 347}

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE CONSILIU ȘI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN

50 DE ANI DE LA TRATATUL EURATOM

Data de 25 martie 2007 marchează cea de a cincizecea aniversare a semnării Tratatelor de la Roma, care se află la originea Comunității Economice Europene, devenită Comunitatea Europeană, și a Comunității Europene a Energiei Atomice, adesea denumită și Euratom. Această aniversare este o bună ocazie de a arunca o privire peste principalul „acquis Euratom” pentru a aborda mai bine viitorul.

1. INTRODUCERE

Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (denumită în continuare Comunitatea) a fost înființată în scopul de a crea condițiile necesare dezvoltării energiei nucleare în Europa, prin punerea în comun a resurselor (fonduri, cunoștințe, materiale, experți etc.), asigurarea protecției populației și prin afilierea altor state și organizații internaționale. Interesul trezit de către Tratatul Euratom în anumite state le-a încurajat pe acestea să participe la proiectul mai vast al pieței comune, a cărei negociere era legată de cea a Tratatului Euratom.

Pentru a-și îndeplini obiectivele, Comunitatea a primit o gamă largă de sarcini:

- Dezvoltarea cercetării și asigurarea diseminării cunoștințelor tehnice;
- Stabilirea de norme unitare de securitate pentru protecția sanitară a populației și a lucrătorilor și supravegherea aplicării lor;
- Facilitarea investițiilor și asigurarea, în special prin încurajarea inițiativelor întreprinderilor, realizării instalațiilor de bază necesare dezvoltării energiei nucleare în cadrul Comunității;
- Supravegherea aprovizionării constante și echitabile a tuturor utilizatorilor Comunității cu minereuri și combustibili nucleari;
- Garantarea, prin controale corespunzătoare, a faptului că utilizarea materialelor nucleare nu este deturnată spre alte scopuri decât cele cărora le sunt destinate;
- Exercițarea dreptului de proprietate, care îi este recunoscut, asupra materialelor de fisiune speciale;
- Asigurarea unor piețe mari de desfacere și a accesului la mijloace tehnice mai bune, prin crearea unei piețe nucleare comune;
- Instituirea oricăror legături cu alte țări și organizații internaționale care pot promova progresul în utilizarea pașnică a energiei nucleare.

2. ACQUIS-UL TRATATULUI EURATOM

2.1. Promovarea cercetării și diseminarea cunoștințelor

Articolul 7 din Tratatul Euratom a introdus în dreptul comunitar conceptul de programe comunitare de cercetare (program-cadru). În prezent suntem departe de epoca primelor programe. Cel de-al șaselea program-cadru Euratom pentru perioada 2002-2006 a făcut posibilă investirea a 1 230 milioane EUR în cercetarea comunitară Euratom, dezvoltarea tehnologică, cooperarea internațională, diseminarea și valorificarea cunoștințelor, precum și în formarea profesională în vederea asigurării utilizării sigure și a inovării în domeniul energiei nucleare, dar și în domeniul aplicațiilor medicale și industriale cu radiații ionizante.

Acest program a finanțat parțial și activitățile nucleare ale Centrului Comun de Cercetare (CCC). Acest centru își are originea în Tratatul Euratom (articolul 8) și, în prezent, își desfășoară activitățile nucleare și non-nucleare în cadrul a șapte institute de cercetare situate în Germania, Belgia, Italia, Țările de Jos și Spania.

Cea de a cincizecea aniversare a Tratatului Euratom va prilejui debutul celui de-al șaptelea program-cadru al Comunității (2007-2011), dotat cu un buget de aproximativ 2 750 milioane EUR. Mai puțin de o treime din această sumă este consacrată cercetării în domeniul fisionii nucleare, fie prin punerea în aplicare a unui program de acțiuni indirecte, fie printr-un program realizat de către CCC, cercetare care se concentrează pe aspectele legate de exploatarea și dezvoltarea sigură a sistemelor de reactoare de fisionie, de gestionarea deșeurilor radioactive, de protecția împotriva radiațiilor și de securitate legate de neproliferare. Aproape două treimi din sumă vor fi destinate cercetării în domeniul energiei de fuziune. Importanța acordată fuziunii se explică prin participarea Uniunii, prin intermediul Comunității, la proiectul *International Thermonuclear Experimental Reactor* (ITER), dezvoltat alături de China, Coreea de Sud, Statele Unite, Japonia, India și Rusia. Această participare încununează cercetările Comunității în acest domeniu, efectuate începând cu primul program de cercetare al Comunității și care au permis crearea, încă din 1978, a *Joint European Torus* (JET, Culham), ale cărui rezultate au reprezentat un pas esențial în exploatarea energiei de fuziune.

2.2 Protecția sanitară a populației și a lucrătorilor prin norme de bază

S-a elaborat un volum important de norme comunitare în domeniul protecției sanitare, care permit instituirea unui nivel ridicat de protecție bazat pe starea actuală a cunoștințelor științifice, astfel cum se reflectă la nivel internațional prin activitatea Comisiei Internaționale de Protecție Radiologică, a Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, a Comitetului Științific pentru efectele radiațiilor ionizante, a Organizației Mondiale a Sănătății și a Organizației Internaționale a Muncii, precum și a Agenției pentru Energia Nucleară a OCDE.

Elaborate cu concursul unui grup de experți științifici (articolul 31), normele de bază în domeniul protecției împotriva radiațiilor formează astăzi un ansamblu coerent de peste douăzeci de acte de diferite tipuri, dintre care șase directive. Ele prevăd, în special, obligații stricte în domeniul autorizării practicilor, în domeniul supravegherii condițiilor și a mediului de lucru al lucrătorilor expuși, inclusiv în ceea ce privește radioprotecția, supravegherea medicală și formarea și informarea acestora, și în domeniul protecției populației, în scopul

supravegherii și reducerii pe cât posibil a efectelor unor asemenea activități asupra membrilor societății.

Normele de bază acoperă toate situațiile care pot duce la o expunere a populației și a lucrătorilor la radiații ionizante și care privesc nu numai domeniul cel mai notoriu al producției de energie nucleară, ci orice altă aplicație a radiațiilor ionizante în industrie și în medicină, utilizările în scopuri medicale reprezentând principala sursă de expunere a populației la radioactivitatea de origine artificială. Normele de bază țin seama de faptul că lucrătorii și populația pot fi expuși la radioactivitatea naturală în situații care pot necesita o acțiune a autorităților și a angajatorilor.

Protecția mediului este, de asemenea, un element prezent în tratat încă de la început, ceea ce face din acesta, într-un fel, un pionier în acest domeniu. Astfel, tratatul obligă statele membre să prezinte Comisiei datele generale ale oricărui proiect de eliminare a materiilor radioactive, înainte de a le putea autoriza, pentru ca aceasta să poată determina viitorul impact al unui asemenea proiect asupra mediului dintr-un alt stat membru. În plus, tratatul le obligă să pună în funcțiune un sistem de control continuu al nivelului de radioactivitate în mediu și să-i comunice Comisiei informațiile obținute în urma acestui control. Comisia verifică în mod sistematic funcționarea și eficiența acestor instalații naționale de control. Rezultatele controalelor efectuate de către statele membre, precum și rezultatele verificărilor realizate de către Comisie fac obiectul unei publicări.

În urma accidentului de la Cernobîl din 1986, s-au adoptat unele dispoziții comunitare în vederea stabilirii condițiilor de import al produselor agricole care provin din regiunea unde a avut loc accidentul. Comunitatea participă la securizarea locului accidentului, în special prin contribuția la Fondul pentru realizarea structurii de protecție. Ea oferă asistență, de asemenea, locuitorilor din această regiune (programele CORE și ETHOS).

Pe de altă parte, acest eveniment a provocat o reacție unanimă la nivel internațional, care a dus la adoptarea unor importante convenții internaționale în domeniul siguranței activităților nucleare, la care Comunitatea a aderat. În plus, ea a consolidat cadrul comunitar de răspuns la eventualele situații de urgență radiologică sau de accident nuclear, prin obligații clare impuse statelor membre și operatorilor în ceea ce privește punerea în aplicare a planurilor de urgență la nivelul statelor, al localităților și al instalațiilor, precum și informarea populației. A fost înființat, de asemenea, un sistem comunitar de schimb de informații care este operațional 24 de ore din 24 (ECURIE).

2.3. Perspectiva comunitară privind investițiile în sectorul nuclear

Tratatul Euratom îi conferă Comunității mai multe atribuții care urmăresc stimularea, coordonarea și orientarea într-o perspectivă comunitară a investițiilor realizate de actorii naționali în domeniul nuclear.

În acest scop, Comisia este însărcinată cu publicarea regulată a unui program indicativ nuclear al Comunității (PINC). Acesta trebuie să sugereze orientări în primul rând în ceea ce privește obiectivele producției de energie nucleară și investițiile pe care le implică realizarea acestora. Începând cu anul 1958, Comisia a publicat patru PINC. Cel de-al cincilea a fost adoptat la 10 ianuarie 2007 în cadrul pachetului global de măsuri care instituie o nouă politică energetică pentru Europa, pentru a lupta împotriva schimbărilor climatice și pentru a consolida securitatea energetică și competitivitatea UE, și se înscrie pe linia ultimei Cărți verzi a

Comisiei, intitulată „O strategie europeană pentru o energie sigură, competitivă și durabilă” (2006).

Pe lângă aceasta, întreprinderile care au proiecte de investiții în domeniul nuclear sunt obligate să le comunice Comisiei, pentru ca aceasta să-și poată exprima punctul de vedere. Peste 200 de proiecte au fost prezentate Comisiei, cele mai recente privind înlocuirea echipamentelor instalațiilor existente și construirea unor noi reactoare în Finlanda și în Franța.

Împrumuturile Euratom, instituite de către Consiliu în 1977, au permis contribuția la finanțarea centralelor nucleare ale Uniunii. Între 1977 și 1994 s-au acordat optzeci și șapte de împrumuturi, care au fost ulterior rambursate integral de către statele membre destinatare. Începând cu anul 1994, împrumuturile acordate au servit, în primul rând, la îmbunătățirea siguranței și eficienței parcului nuclear al țărilor terțe. S-au acordat trei astfel de împrumuturi (Bulgariei, României și Ucrainei).

Tratatul Euratom a introdus, de asemenea, în dreptul comunitar conceptul de întreprindere comună. Dotate cu personalitate juridică proprie, aceste întreprinderi sunt destinate realizării proiectelor specifice cu importanță primordială pentru dezvoltarea industriei nucleare în cadrul Comunității. Opt întreprinderi comune au fost înființate între 1961 și 1978. Ultima dintre ele avea ca obiect construirea și exploatarea JET. Se planifică înființarea unei noi întreprinderi comune pentru a organiza participarea Uniunii la proiectul ITER. Întreprinderea comună este un instrument de susținere a inovării, care a fost inclus în Tratatul CE prin Actul Unic European și care permite în prezent proiectului *Galiléo* să se sprijine pe o astfel de structură.

2.4. Aprovizionarea constantă și echitabilă a tuturor utilizatorilor

Comunitatea are responsabilitatea de a le asigura tuturor utilizatorilor o aprovizionare constantă și echitabilă cu minereuri și combustibili nucleari. Sistemul de control al aprovizionării prevăzut de Tratatul Euratom în titlul II capitolul VI se bazează pe Agenția pentru aprovizionarea Euratom, creată pentru a fi furnizorul central și exclusiv de materiale nucleare în Comunitate, canalizând și echilibrând cererea și oferta.

Agenția beneficiază de personalitate juridică proprie, de autonomie financiară, se află sub controlul Comisiei și este asistată de un comitet consultativ compus din actori de pe piața materialelor nucleare. Pentru a-și îndeplini funcția, ea dispune în primul rând de dreptul de opțiune, pe care îl poate exercita pentru a achiziționa orice minereu, materie brută și material special de fisiune produs într-un stat membru, și de dreptul exclusiv de a încheia contracte de furnizare a acestor materiale, fie că provin din interiorul sau din exteriorul Comunității. Astfel, pentru a fi valide la nivel comunitar, aceste contracte trebuie să fie aprobate de către Agenție.

Agenția joacă, de asemenea, un rol practic, în special prin susținerea companiilor din cadrul Comunității în negocierea cu întreprinderile din țările terțe, precum și prin publicarea unor date de referință. În plus, excesul de materiale nucleare la prețuri foarte mici de la începutul anilor '90 de pe piața mondială, provocat de deschiderea zonei ex-sovietice, a pus Agenția în situația de a refuza, cu susținerea Curții de Justiție, să aprobe unele contracte considerate contrare politicii de aprovizionare comune. Această politică prevede, în special, diversificarea geografică a surselor de aprovizionare și presupune evitarea unei dependențe a Uniunii de o singură sursă de aprovizionare.

2.5. Controlul utilizării pașnice a materialelor nucleare

Controlul securității Euratom (titlul II capitolul VII din tratat) implică garantarea faptului că, pe de o parte, minereurile, materiile brute și materialele speciale de fisiune nu sunt folosite în alt scop decât cel declarat de către utilizatori și că, pe de altă parte, sunt respectate dispozițiile privind aprovizionarea și orice obligație particulară asumată de către Comisie printr-un acord cu o țară terță sau cu o organizație internațională. Comisia are puterea de a exercita acest control și obligația de a face acest lucru, obligație pe care a onorat-o de cincizeci de ani. Controlul său se aplică oricărui material nuclear aflat pe teritoriul Comunității, începând cu extracția sau importul acestuia.

Comisia s-a asigurat că operatorii pun în aplicare obligațiile care le revin, așa cum acestea reies chiar din tratat și din regulamentele de aplicare ulterioare. Ultimul dintre aceste regulamente a fost adoptat în 2005, iar adaptările sale doresc să răspundă extinderii Uniunii Europene, evoluției tehnicilor din industria nucleară și tehnologiilor informației, precum și schimbărilor legislative.

Un corp de inspectori a fost pus rapid în funcțiune (1960). În 2006, acesta număra 180 de membri. Tratatul le garantează accesul în orice moment la orice loc, la toate informațiile și la orice persoană care, prin profesia sa, se ocupă de materiale, echipamente sau instalații supuse controlului. Inspecțiile au loc periodic la instalațiile nucleare ale Comunității.

Comisia a făcut, în plus, uz de mijloacele de constrângere prevăzute de tratat în cazul unor încălcări constatate în acest domeniu, adresându-se direct statului membru în cauză pe calea unei acțiuni în neîndeplinirea obligațiilor (articolul 141), prin procedura *ad hoc* prevăzută la articolul 82 (un caz), luând una dintre măsurile prevăzute de tratat, adresate direct operatorilor (articolul 83), cum ar fi un avertisment (șapte cazuri) sau punerea sub administrare temporară (un caz).

În cadrul Tratatului de neproliferare de la 1 iulie 1968, au fost semnate acorduri tripartite, pe de o parte, între statele membre nedotate cu arme nucleare, Euratom și Agenția Internațională pentru Energia Atomică (AIEA), și, pe de altă parte, între fiecare din cele două state membre ale Uniunii dotate cu arme nucleare și aceleași organizații. Aceste trei acorduri tripartite fac posibilă coordonarea între rolul Euratom în acest domeniu și rolul acordat AIEA în temeiul Tratatului de neproliferare. Aceste acorduri au fost modificate și consolidate prin protocoale adiționale în 1998.

2.6. Relațiile internaționale

Comunitatea a fost concepută ca o organizație deschisă către lume, însărcinată cu instituirea, alături de alte țări și organizații internaționale, a „[oricăror] legături care pot promova progresul în utilizarea pașnică a energiei nucleare” (articolul 2).

Istoricul aplicării titlului II capitolul X din Tratatul Euratom permite o comparație între evoluția relațiilor internaționale ale Comunității și evoluția înregistrată în aplicarea întregului Tratatului Euratom: mai întâi cercetare privind dezvoltarea tehnologică, apoi expansiune comercială și, în fine, cooperări internaționale în toate domeniile de competență, în special în domeniul inovării, siguranței nucleare, radioprotecției și neproliferării.

Astfel, Comunitatea a semnat acorduri de cooperare privind utilizarea pașnică a energiei nucleare cu un mare număr de țări terțe, inclusiv cu principalii furnizori din acest domeniu:

Statele Unite al Americii, Canada, Australia, Argentina, Uzbekistan, Ucraina, Japonia și Kazahstan și se pregătesc negocieri cu Rusia. Acorduri în domeniul cercetării au fost semnate cu Rusia, Ucraina, Kazahstan și Statele Unite.

În plus, Comunitatea și-a marcat angajamentul ferm la nivel internațional, devenind parte la principalele convenții internaționale din domeniul nuclear: Convenția privind protecția fizică a materialelor nucleare (1991), Convenția privind securitatea nucleară (2000), Convenția comună privind gestionarea în siguranță a combustibilului uzat și privind gestionarea în siguranță a deșeurilor radioactive (2006), precum și Convenția cu privire la notificarea rapidă a unui accident nuclear și Convenția cu privire la asistența în caz de accident nuclear sau urgență radiologică (2006).

Siguranța în interiorul Uniunii este, de asemenea, tributară siguranței în exteriorul granițelor sale. Deschiderea unui dialog cu statele din zona ex-sovietică pe tema siguranței parcului lor nuclear se află la originea unei cooperări internaționale intense, care urmărește îmbunătățirea siguranței nucleare în lume prin mijloace atât normative, cât și tehnice, cooperare care s-a tradus în cadrul Uniunii prin programe de asistență tehnică și de cooperare cu statele din Europa Centrală și de Est, precum și cu noile state independente (Phare și Tacis), bazate pe Tratatul CE. Tratatul Euratom ar trebui să reprezinte baza legală a instrumentului de asistență în domeniul securității și siguranței nucleare care va urma programului Tacis, program care și-a adus cea mai mare contribuție la îmbunătățirea siguranței nucleare în statele ex-sovietice.

Comunitatea participă din anul 2003 la Forumul Internațional Generația a IV-a (*Generation IV International Forum - GIF*) și a încheiat recent Acordul-cadru privind Cooperarea Internațională în domeniul Cercetării și Dezvoltării Sistemelor Energetice Nucleare din Generația a IV-a (*International Framework Agreement for International Collaboration on Research and Development of Generation IV Nuclear Energy Systems*), iar aderarea sa la Programul Multilateral de Mediu în Domeniul Nuclear în Federația Rusă (*Multilateral Nuclear Environmental Programme in the Russian Federation - MNEPR*) este în curs.

În fine, Comunitatea, reprezentată prin Comisie, păstrându-și, totuși, specificitatea, menține legături de cooperare la diferite nivele cu agențiile specializate ale Organizației Națiunilor Unite, ale Consiliului Europei și ale OCDE, organizații menționate în mod explicit în tratat. Chiar de la început și, mai ales, din anul 1975, Comunitatea cooperează cu AIEA. Este necesar ca legăturile dintre ele să se consolideze în noul context mondial, în care utilizarea energiei nucleare implică eforturi paralele pe planul securității, siguranței și neproliferării.

3. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Activitățile desfășurate de cincizeci de ani sub egida Tratatului Euratom fac posibilă prezentarea unei evaluări pozitive a bilanțului său. Tratatul i-a permis Comunității să realizeze importante acțiuni într-un sector strategic, în primul rând în ceea ce privește aprovizionarea cu energie a Uniunii. Realizări deosebite îi sunt recunoscute în special în domeniul cercetării, protecției sănătății, controlului utilizării pașnice a materialelor nucleare și relațiilor internaționale.

Datorită Tratatului Euratom, Comunitatea contribuie la progresul științific prin sprijinul acordat cercetării și inovării, asigură aplicarea unor standarde ridicate de radioprotecție pentru cetățeni și susține noile inițiative din domeniul nuclear. Comunitatea propune o abordare globală privind investițiile din acest sector, supraveghează aprovizionarea constantă și echitabilă a utilizatorilor de materiale nucleare din Comunitate, precum și controlul riguros al

utilizării pașnice a materialelor nucleare, devenind, astfel, un actor internațional în acest sector.

Tratatul Euratom se află la originea unor acțiuni comunitare legate de activitățile ciclului electronuclear, dar și a altor activități care pun în aplicare substanțe radioactive în scopuri de cercetare, industriale sau chiar medicale (cercetări, reguli de radioprotecție etc). Astfel, acquis-ul Euratom este prezent în viața de zi cu zi a cetățenilor din toate statele membre.

Din anul 1957, Tratatul Euratom a fost modificat în ceea ce privește unele aspecte instituționale și procedurale, urmând evoluția Comunităților, ulterior a Uniunii, și diferitele extinderi, chiar dacă au fost făcute propuneri de revizuire mai ambițioase ale Tratatului Euratom, în special de către Comisie. Comunitatea a fost, totuși, integrată în evoluția Uniunii și face parte din primul pilon al acesteia. Cu toate acestea, de la intrarea în vigoare a dispozițiilor tratatului, contextul politic, economic și tehnologic în care acestea au fost aplicate a evoluat continuu, dând naștere la noi provocări și facilitând sau împiedicând acțiunea comunitară. Acest fapt explică de ce anumite dispoziții au fost aplicate parțial. De exemplu, Agenția pentru aprovizionarea Euratom, activă din anul 1960, a trebuit să-și adapteze atribuțiile în mod corespunzător.

În această privință, Comisia a jucat un rol director, în măsura atribuțiilor sale, propunând și asigurând aplicarea resurselor tratatului după 1 ianuarie 1958 în funcție de necesitățile și situația Uniunii. În acest efort, Comisia a fost sprijinită în mai multe rânduri de unele hotărâri ale Curții de Justiție a Comunităților Europene. Comisia a avut o activitate deosebit de intensă în ultimii ani, de exemplu prin propunerea de completare a cadrului legal comunitar pentru siguranța activităților nucleare („pachetul nuclear”), a cărei adoptare în cadrul Consiliului continuă să fie împiedicată de lipsa unei majorități calificate. Necesitatea unui asemenea cadru comun, subliniată prin hotărârea Curții de Justiție din 10 decembrie 2002 în cauza C-29/99, a fost pusă clar în evidență odată cu ultima extindere a Uniunii, siguranța nucleară regăsindu-se pe ordinea de zi în timpul negocierilor care s-au finalizat cu angajamentul de dezafectare a mai multor reactoare, cu sprijin financiar considerabil din partea Comunității.

Longevitatea dispozițiilor inițiale ale Tratatului Euratom demonstrează caracterul modern al multora dintre ele. Mult timp după 1957, ele au inspirat sau anticipat evoluția altor domenii ale dreptului comunitar, ca, de exemplu, dispozițiile Tratatului CE în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice (program-cadru, întreprindere comună etc). În plus, dacă înființarea unei instituții de nivel universitar, prevăzută de Tratatul Euratom, nu a avut loc până în prezent (articolul 9), Comisia a fost motorul principal al creării Rețelei Europene de Formare Nucleară (ENEN – *European Nuclear Education Network*). Un titlu de „European Master of Science in Nuclear Engineering” este disponibil în prezent. Într-un moment în care Comisia propune un regulament pentru înființarea unui Institut European de Tehnologie în temeiul Tratatului CE, această experiență în domeniul nuclear este o sursă bogată de inspirație.

Inspecțiile Euratom efectuate începând cu anul 1960 au un caracter inovator în raport cu inspectoratele comunitare din alte domenii (securitate aeriană, maritimă etc). Stau dovadă pentru aceasta și dispozițiile care fac posibilă supravegherea comunitară a radioactivității din mediu și care recunosc paralelismul competențelor interne și externe ale Comunității (articolul 101).

În anul 1957, controlul tehnologiei nucleare era considerat un factor-cheie al creării condițiilor necesare păcii și prosperității durabile într-o Europă aflată în reconstrucție și într-o lume marcată de războiul rece. El răspundea, în primul rând, temerii de o penurie energetică,

într-o perioadă în care producția de cărbune era în scădere, iar consumul de petrol era în creștere. Această temere a fost accentuată de criza Suezului. Statele intenționau să-și minimalizeze dependența externă de sursele tradiționale de energie, dar și dependența lor tehnologică de statele terțe mai avansate. Trebuie remarcat faptul că aceste preocupări, în termeni diferiți, au un ecou deosebit în contextul actual.

Dezbaterea în curs cu privire la definirea politicii energetice europene axată pe competitivitate, securitatea aprovizionării și problemele de mediu reprezintă o bună ocazie de a reflecta la viitoarele acțiuni ale Euratom. În prezent, energia nucleară este o realitate în interiorul și în afara Uniunii. Cursa actuală după resursele energetice scoate în evidență noi provocări pentru această sursă de energie. Tratatul Euratom conține principalele dispoziții care îi permit Uniunii să acționeze în acest sector. Deși imperfect, el este necesar Uniunii, statelor membre și cetățenilor.

În viitor, aplicarea Tratatului Euratom trebuie să se focalizeze în continuare pe securitatea și siguranța nucleară. Extinderile recente au consolidat diversificarea peisajului Uniunii în domeniul energiei nucleare și necesitatea unei acțiuni comunitare, pusă în evidență de PINC adoptat la data de 10 ianuarie 2007, în special pentru a asigura protecția sănătății și a mediului și pentru a evita utilizarea rău intenționată a materialelor nucleare. De punerea în aplicare a resurselor oferite de Tratatul Euratom în această privință beneficiază toate statele membre.

Siguranța instalațiilor nucleare și protecția împotriva radiațiilor ionizante în țările terțe au, de asemenea, o foarte mare importanță. Un nou instrument de cooperare internațională în acest domeniu, bazat integral pe Tratatul Euratom, va fi aplicabil în viitorul apropiat.

Comisia subliniază faptul că este important să se continue progresul tehnologic în domeniul nuclear și susține elaborarea celui mai avansat cadru în acest sens, inclusiv în domeniile siguranței instalațiilor existente și viitoare, neproliferării, gestionării deșeurilor și dezafectării. Comunitatea va trebui, prin urmare, să contribuie în continuare la sprijinirea dezvoltării industriei nucleare și la garantarea respectării, în cazul oricărei utilizări a radioactivității, a celor mai ridicate standarde în domeniul radioprotecției, securității și siguranței, pentru a contribui la ridicarea nivelului și calității vieții cetățenilor din cadrul Uniunii, în mod independent de opțiunile energetice ale fiecărui stat și dincolo de granițele sale, în colaborare cu țările terțe și cu organizațiile internaționale.